

UCHWAŁA NR X/111/2025
RADY MIEJSKIEJ W KRAPKOWICACH

z dnia 27 lutego 2025 r.

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 w Gminie Krapkowie

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.: Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.), art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j.: Dz. U. z 2025 r., poz. 49) Rada Miejska w Krapkowicach uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 - w Gminie Krapkowie, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Krapkowic.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy w Krapkowicach.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Ireneusz Żyłka

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
na lata 2025-2027
w Gminie Krapkowice**

Krapkowice 2025

SPIS TREŚCI

Wstęp	03
Podstawy prawne realizacji programu	04
Charakterystyka Miasta i Gminy Krapkowice – informacje ogólne	05
Organizacja wsparcia rodziny	07
Analiza SWOT	12
Zasoby	13
Adresaci	14
Cele programu.....	15
Finansowanie	18
Monitorowanie	18
Objaśnienia skrótów w tekście	18

Wstęp

Rodzina jest dla dziecka najlepszym naturalnym środowiskiem, w którym otoczone opieką ma możliwość zaspokojenia swoich potrzeb oraz wszechstronnego rozwoju. Przekazując swój system wartości i tradycje rodzina oddziałuje na osobowość dziecka oraz kształtuje jego aktywność i wpływa na całe przyszłe życie.

Bez wątpienia **rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka**. Dynamicznie zmieniająca się rzeczywistość sprawia, że współczesne rodziny napotykają na wiele trudności i jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się jakieś problemy to instytucje oraz służby powołane do jej wspierania zobowiązane są do podjęcia stosownych działań w celu naprawy sytuacji. Występujące w rodzinie problemy często są bardzo złożone i wymagają rozwiązań interdyscyplinarnych. Przemoc, alkoholizm, wszelkiego rodzaju używki i towarzysząca temu niewydolność wychowawcza - to tylko niektóre problemy, które dezorganizują życie niejednej rodziny. Często towarzyszy temu długotrwałe bezrobocie, a w efekcie ubóstwo. Wobec powyższego rodziny dysfunkcyjne wymagają systematycznej i stałej pomocy oraz wsparcia ze strony pracowników służb socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników ochrony zdrowia, policji, kuratorów sądowych i społecznych oraz przedstawicieli innych instytucji, które zajmują się szeroko pojętą problematyką wspierania rodziny w oparciu o stosowne przepisy.

Pomoc wymienionych instytucji powinna być połączona ze wsparciem środowiska, bliższych i dalszych krewnych oraz poparta aktywnością rodziny przeżywającej owe trudności.

Kadra do pracy z rodziną powinna być obiektywna i kompetentna do podejmowania często bardzo szybkich i trudnych decyzji.

Organizując różne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotblemowej należy pamiętać o jej podstawowych funkcjach, tj.: prokreacyjnej, wychowawczej i gospodarczej. Zamiast więc zastępować rodzinę w wypełnianiu jej funkcji należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe jej funkcjonowanie. Dlatego też, założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej już na samym początku kiedy pojawiają się pierwsze problemy. Głównym celem Programu jest skuteczny system opieki nad dzieckiem i rodziną sprzyjający prawidłowemu rozwojowi. Jednym z rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest praca asystenta rodziny na rzecz rodzin przeżywających trudności, którego rolą jest całościowe wspieranie rodziny wychowującej małe dzieci poprzez ukierunkowane działania prowadzone za jej zgodą oraz aktywnym zaangażowaniem.

PODSTAWY PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U.1997 nr 78 poz.483 ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2025 poz. 49),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 poz. 1673).
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz.2151),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2023 poz. 1939).
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2024 poz. 1283 ze zm.)
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”(Dz.U. 2024 poz. 1829).

Program skorelowany jest z :

- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
- Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krapkowice

CHARAKTERYSTYKA MIASTA I GMINY KRAPKOWICE

Krapkowice są miastem położonym w środkowej części województwa opolskiego. W obecnym kształcie miasto powstało w połowie XX wieku z dwóch leżących po przeciwległych brzegach Odry grodów – Krapkowic i Otmętu. Krapkowice liczą 14 656 mieszkańców. Całą gminę zamieszkuje łącznie 20 640 mieszkańców (dane na 31-12-2024 r.). Gminę Krapkowice charakteryzuje od wielu już lat ujemny przyrost naturalny. W roku 2023 odnotowano w gminie 135 urodzeń. W tym samym czasie zmarło 276 osób.

Krapkowice są gminą miejsko-wiejską. Do gminy należy 11 sołectw : Borek, Dąbrówka Górna, Kórnica, Gwoźdźce, Nowy Dwór, Pietna, Rogów Opolski, Steblów, Ściborowice, Żużela, Żywocice.

Na koniec 2023 roku w naszej gminie zarejestrowanych było 500 osób bezrobotnych. Gmina ma bogatą tradycję gospodarczą, a Krapkowice są dobrze rozwijającym się ośrodkiem gospodarczym (min. obuwnictwo, przemysł papierniczy, meblowy, remontowo-budowlany, transport) .Miasto jest również znaczącym ośrodkiem oświaty i kultury w regionie.

Na terenie gminy Krapkowice funkcjonują liczne placówki oświatowe, min. Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Zawodowych, szkoły podstawowe, przedszkola (w tym integracyjne) oraz żłobki.

Ponadto na terenie miasta i gminy znajdują się: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Dom Pomocy Społecznej, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Środowiskowy Dom Samopomocy, Centrum Zdrowia Psychicznego, Poradnia Leczenia Uzależnień, Przychodnie Zdrowia oraz Ośrodek Pomocy Społecznej w strukturze którego działają 2 Punkty Opiekuńczo – Wychowawcze oraz Dom Dziennego Pobytu. W gminie podejmuje się szereg inicjatyw społecznych, a dzięki aktywnym mieszkańcom prężnie działa wiele stowarzyszeń, organizuje się liczne projekty edukacyjne.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że w okresie od stycznia do grudnia 2023 roku udzielono wsparcia dla:

- **601** rodzin – na podstawie ustawy o pomocy społecznej,
- **527** osób w rodzinach – na podstawie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”,
- **715** rodzin– na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- **48** rodzin – na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- **154** rodzin – na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych,

- 4 rodzin – na podstawie ustawy „Za życiem,”
- 171 konsultacji psychologicznych

Najczęstsze powody przyznawania pomocy społecznej w 2023 roku.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	192	306
Potrzeba ochrony macierzyństwa	18	84
Bezdomność	30	30
Bezrobocie	183	380
Niepełnosprawność	262	414
Długotrwała lub ciężka choroba	367	527
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	196	424
w tym: rodziny niepełne	52	147
w tym: rodziny wielodzietne	14	84
Alkoholizm	42	55
Przemoc w rodzinie	6	21
Narkomania	3	3
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	5	5
Zdarzenie losowe	0	0
Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny	18	65
Sytuacja kryzysowa	0	0
Ilość przeprowadzonych interwencji kryzysowych	0	0
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Źródło: Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Krapkowicach.

Z powyższych danych wynika, iż najczęstszym powodem przyznawania pomocy społecznej rodzinom były : długotrwała choroba, niepełnosprawność i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych .

ORGANIZACJA WSPARCIA RODZINY

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 został utworzony w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.2025 poz. 49). Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy (art. 176 pkt. 1 ww. ustawy).

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacja pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, należy do jednostek samorządu terytorialnego oraz do organów administracji rządowej. Obowiązek, o którym mowa w powyższej ustawie, jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami, kuratorami, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami służby zdrowia, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz innymi organizacjami społecznymi.

Ustawa dokonuje podziału kompetencji w realizacji zadań i działań pomiędzy samorządami. Przedstawia się on następująco:

GMINA	POWIAT	SAMORZĄD WOJEWÓDZKI
Profilaktyka – wspieranie rodziny	<ul style="list-style-type: none">• Piecza zastępcza rodzinna oraz instytucjonalna• Usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej• Adopcja	
<ul style="list-style-type: none">• Asystent rodziny,• Placówki wsparcia dziennego,• Rodziny wspierające• Inne podmioty oraz instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny.	<ul style="list-style-type: none">• Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka,• Placówki opiekuńczo – Wychowawcze,• Usamodzielnienie,• Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator),• Rodziny pomocowe	<ul style="list-style-type: none">• Ośrodek adopcyjny,• Regionalna placówka opiekuńczo terapeutyczna,• Interwencyjny Ośrodek Preadaptacyjny

Profilaktyka – Wspieranie Rodziny

Wsparcie rodziny powinno być podjęte najwcześniej jak to jest możliwe i mieć charakter profilaktyczny oraz ochronny. Absolutnym priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieciom i młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

W Gminie Krapkowice zadania w obszarze profilaktyki i pomocy dziecku w rodzinie ujęte są również w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jak też w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej.

Działania profilaktyczne w ww. programach skierowane są głównie do rodzin dotkniętych przemocą, niewydolnych wychowawczo, które wychowują dzieci, również do rodzin ubogich lub zagrożonych ubóstwem oraz rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Rodzinom takim zapewnia się wsparcie, które polega na :

- diagnozie przyczyn kryzysu w oparciu o analizę sytuacji środowiska rodzinnego,
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- podnoszeniu i rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- podwyższeniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- pomocy w integracji rodziny;
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- dążeniu do reintegracji rodziny.

Każda rodzina może otrzymać wsparcie poprzez działania asystenta rodziny, placówek wsparcia dziennego, rodzin wspierających, a także innych podmiotów i instytucji realizujących szeroko pojęte zadania na rzecz dziecka i rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie bezpośredniej pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Praca z rodziną

Praca z rodziną ukierunkowana jest na wspieranie wzajemnych więzi uczuciowych, pomocy w odbudowywaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i eliminowaniu czynników, które negatywnie oddziałują na dziecko oraz pomocy w integrowaniu rodziny ze środowiskiem.

Praca z rodziną powinna być podejmowana możliwie wcześnie i prowadzona przez osoby o odpowiednich kompetencjach.

Praca z rodziną realizowana jest poprzez:

- konsultacje i poradnictwo specjalistyczne,
- terapię,
- mediacje,
- usługi dla rodzin z dziećmi (w tym usługi specjalistyczne i opiekuńcze),

- organizowanie spotkań , które mają na celu wymianę doświadczeń i zapobieganie izolacji oraz wykluczeniu.

Istotnym elementem wzmacniającym system opieki nad dzieckiem jest budowanie w środowisku lokalnym systemu informacyjnego, polegającego przede wszystkim na zgłaszaniu każdej niepokojącej informacji na temat dziecka do tutejszego OPS.

Zadaniem ustawowym gminy jest zatrudnienie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności i wymagającą wsparcia.

Asystent rodziny, niezależnie od pracowników socjalnych, prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadaniem jest systematyczne diagnozowanie środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielanie im odpowiedniego wsparcia finansowego lecz jego uzupełnienie i dopełnienie. Asystent kierowany jest tylko do tych rodzin, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia z zewnątrz.

Głównym celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, który umożliwi jej samodzielne wychowywanie dzieci. Natomiast głównym zadaniem asystenta jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny biologicznej oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Nienormowany i elastyczny czas pracy asystenta rodziny ma służyć realnym potrzebom i rytmowi życia konkretnej rodziny. Praca asystenta powinna być pobudką ku rozwojowi kompetencji wszystkich członków rodziny, zarówno rodziców jak i dzieci.

Asystent rodziny to osoba, która towarzyszy klientowi w pokonywaniu jego życiowych trudności. Potrzeba jego zatrudnienia ustaje wówczas kiedy rodzina posiada umiejętności samodzielnego i prawidłowego wypełniania swoich funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Rola asystenta rodziny zaczyna się już na etapie profilaktyki. Zadaniem jego jest całościowe wspieranie rodzin, które wychowują dzieci i zagrożone są różnymi dysfunkcjami, a które samodzielnie nie potrafią sobie poradzić w pokonywaniu trudności.

W swojej pracy asystent korzysta z pomocy różnych osób reprezentujących rozmaite instytucje i służby zainteresowane rozwiązaniem problemu danej rodziny. Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy i polega na holistycznym traktowaniu rodziny. W pierwszej kolejności osoba pełniąca tę funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin, takich jak problemy mieszkaniowe, materialne, zdrowotne czy prawne. Ponadto pomaga też w rozwiązaniu problemów natury psychologicznej , a w razie potrzeby kieruje na odpowiednią terapię. Asystent rodziny wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej, łagodzi konflikty z sąsiadami, bliższą i dalszą rodziną czy przedstawicielami placówek pomocy społecznej. Do jego zadań należy ponadto motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych bądź kontynuowania nauki oraz pomoc w wyborze odpowiedniej szkoły czy kursów zawodowych, a także przełamywanie kompleksów i kryzysów

wynikających z niepowodzeń w nauce. Asystent rodziny zachęca bezrobotnych do poszukiwania i podjęcia pracy zarobkowej oraz wspiera w pierwszym etapie zatrudnienia. Praca asystenta z rodziną może być realizowana również w przypadku czasowego umieszczenia dziecka przez sąd poza rodziną biologiczną. Wówczas zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z rodziną w miejscu zamieszkania, ale również współpraca z rodziną zastępczą lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, który jest odpowiedzialny za dziecko umieszczone w instytucji sprawującej tę pieczę, a będącej w gestii powiatu. Asystent ma za zadanie aktywnie uczestniczyć we wszystkich podejmowanych działaniach zmierzających do powrotu dziecka do swojej biologicznej rodziny.

Zgodnie z ustawą na jednego asystenta nie może przypadać więcej niż 15 rodzin. Aktualnie w krapkowickim OPS zatrudniony jest jeden asystent rodziny.

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w okresie ostatnich trzech lat wynosiła odpowiednio : rok 2022 – 18 rodzin w tym 38 dzieci

rok 2023 – 18 rodzin w tym 38 dzieci

rok 2024 – 15 rodzin w tym 24 dzieci

Praca asystenta rodziny koncentruje się przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodziny, w której są dzieci, ale też rodziny, której dzieci przebywają poza rodziną biologiczną czyli w pieczy zastępczej bądź innej placówce.

Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka

Im bogatsza jest oferta pomocy w najbliższym środowisku rodziny, tym większa jest szansa na odpowiednio wczesne wychwycenie sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu dziecka. Efektywnym sposobem wspierania rodziny w wychowywaniu dziecka, mimo problemów występujących w rodzinie, jest stworzenie dzieciom z tych rodzin możliwości pozostania w środowiskowych dziennych instytucjach wychowawczych, czyli w tzw. placówkach wsparcia dziennego. Placówki te powinny nie tylko organizować dzieciom czas wolny i pomoc w nauce, ale wychowawcy tam zatrudnieni powinni też współpracować z rodzicami tych dzieci. Rodziny wychowujące dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, a zwłaszcza te rodziny, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych potrzebują pomocy w zakresie organizowania dzieciom czasu wolnego oraz pokonywania trudności szkolnych czy zaburzeń zachowania. W związku z powyższym konieczny jest rozwój różnych form dziennej opieki nad dziećmi oraz instytucji wspierających rodziny w wychowaniu i kształceniu dzieci.

Placówki wsparcia dziennego

Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

- opiekuńczej, tj.: kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych,
- specjalistycznej (poradnie),
- pracy podwórkowej, realizowanej przez odpowiednio wyszkoloną kadrę.

Na terenie miasta i gminy Krapkowice w strukturach OPS znajdują się 2 Punkty Opiekuńczo – Wychowawcze – jeden w Krapkowicach- Otmęcie, a drugi w Ściborowicach. Placówki te nie spełniają wprost wymagań ustawy - nie są samodzielными jednostkami - niemniej jednak realizują wszystkie inne zadania określone dla placówek wsparcia dziennego.

Rodziny wspierające

Według ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jednym z istotnych zadań w pracy z rodziną jest wsparcie ze strony środowiska lokalnego. Niezwykle ważną rolę w tym zakresie pełnią sąsiedzi, rodziny zaprzyjaźnione czy rodziny rówieśników dzieci.

Zbudowanie sieci rodzin chętnych do służenia systematyczną lub doraźną pomocą stanowi duże wyzwanie dla Ośrodka Pomocy Społecznej oraz innych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny w Krapkowicach. Możliwość skorzystania przez rodzinę będącą w kryzysie z pomocy innej rodziny, tzw. rodziny wspierającej może mieć nieocenione znaczenie. Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dziecka; prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych zadań i ról społecznych.

Zgodnie z ustawą pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka. Rodzinę wspierającą ustanawia wójt lub burmistrz właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej wydanej na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego.

Finansowanie opieki nad dzieckiem

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest zadaniem własnym gminy. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w następującej wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej .

Analiza SWOT dotycząca wsparcia rodziny na terenie gminy Krapkowice:

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - poparcie działań i dobra współpraca z samorządem gminnym, - działalność edukacyjna i profilaktyczna wszystkich instytucji (w tym szkół) i organizacji pozarządowych pracujących na rzecz rodzin, - dobrze przygotowana, doświadczona i zaangażowana kadra, - otwartość na wzajemną współpracę różnych podmiotów lokalnych pracujących na rzecz rodzin, - duża baza instytucji wspierających rodzinę, - rozwinięta baza sportowo-rekreacyjna, - dobra jakość placówek opiekuńczych i oświatowych na terenie gminy, - szeroki dostęp do poradnictwa specjalistycznego, - dostępność usług opiekuńczych i specjalistycznych dla rodzin, - organizowanie wypoczynku dla dzieci w okresie ferii i wakacji, - dobrze działające kluby sportowe, - Gminny program dla rodziny wielodzietnej - mieszkania treningowe 	<ul style="list-style-type: none"> - brak rodzin wspierających - bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie, - narastająca przemoc w rodzinach, - narastająca liczba uzależnień od alkoholu, narkotyków, Internetu, hazardu, - brak pozytywnych wzorców, - niewystarczający system koordynacji i współpracy pomiędzy instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi, - słabo rozwinięta idea samopomocy, - brak ośrodka interwencji kryzysowej na terenie gminy, - niewystarczająca liczba rodzin zastępczych na terenie gminy, - niski poziom wykształcenia klientów, - niewystarczająca liczba organizacji pozarządowych chętnych do współpracy; - wyuczona bezradność ,roszczeniowość oraz uzależnienie od pomocy instytucjonalnej, - ograniczone środki finansowe na realizację programu,

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - bardziej przyjazne rodzinie regulacje prawne - szeroko pojęta edukacja rodziców, - rozbudowana współpraca pomiędzy organizacjami i instytucjami, - możliwość pozyskiwania zewnętrznych środków finansowania (np. funduszy unijnych), - rozwój wolontariatu, - rodziny wspierające, 	<ul style="list-style-type: none"> - trudna sytuacja finansowa, tj. niepewność i niestabilność finansowania związana ze wzrostem liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej, - ograniczone środki lub ich brak, - coraz bardziej skomplikowane problemy rodzin, - uzależnienia, - zwiększająca się skala zjawisk niepożądanych, - migracje zarobkowe, niestabilność zatrudnienia, - wzrost agresji wśród dzieci , - długotrwałe bezrobocie , - wykluczenie społeczne z powodu tzw. dziedziczenia biedy, - zanik więzi i tradycji rodzinnych, - niestabilność polityki społecznej państwa, częste zmiany przepisów i niespójność prawa, - brak kandydatów na rodziny zastępcze i wspierające

ZASOBY

W pracy z rodziną niezwykle ważna jest koordynacja działań wszystkich służb oraz instytucji powołanych do jej wspierania .

W gminie Krapkowice jednostką, której powierzono organizację pracy z rodziną jest Ośrodek Pomocy Społecznej. OPS realizuje zadania wynikające z szeroko rozumianej profilaktyki. Od wielu już lat systematycznie i konsekwentnie buduje lokalny system wsparcia i współpracy z osobami, organizacjami oraz instytucjami działającymi w tym obszarze .

Na terenie Gminy Krapkowice funkcjonują różne podmioty działające w zakresie pomocy dziecku i rodzinie. Są to m.in.: OPS, PCPR, Policja, placówki oświatowe, sportowe oraz organizacje pozarządowe.

W tabeli poniżej zestawiono dane o różnych formach pomocy dziecku i rodzinie zebrane od lokalnych instytucji.

Lp.	Nazwa instytucji	Pomoc psychologiczna	Pomoc pedagogiczna	Pomoc Finansowa	Pomoc materialna	Pomoc Prawna	Pomoc edukacyjna
1.	PCPR	+	+	+		+	
2.	OPS (DDP z jadłodajnią, Punkt Wydawania Odzieży)	+	+	+	+		+
3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	+	+				+
4.	Zespół interdyscyplinarny	+	+				+
5.	Poradnie Zdrowia Psychicznego w tym Annogórskie Centrum Zdrowia Psychicznego	+	+				+
6.	Poradnia Leczenia Uzależnień	+					+
7.	Punkt Konsultacyjno - Terapeutyczny	+					+
8.	ŚDS	+	+				+
9.	WTZ	+	+	+	+		+
10.	Placówki Służby Zdrowia	+					+
11.	Krapkowicki Dom Kultury						+
12.	Obiekty Sportowo Rekreacyjne (Pływalnia, Kluby Sportowe, Hala Sportowa, Siłownia)						+
13.	Stowarzyszenie na Rzecz Osób i Rodzin z Chorobą Alzheimera	+	+				+
14.	Szkoły	+	+	+			+
15.	Przedszkola i Żłobki	+	+				+
16.	Policja					+	+
17.	Krapkowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowo - Turystyczne						+
18.	Kościoły, Caritas i Związki Wyznaniowe		+	+	+		
19.	Mieszkania treningowe	+	+				

ADRESACI

Adresatami Programu są rodziny z terenu gminy Krapkowice przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej w tym również rodziny, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej (rodziny zastępcze, piecza instytucjonalna).

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy w celu zapewnienia im harmonijnego rozwoju i przygotowania do samodzielności .Szczególnej pomocy i uwagi

potrzebują dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dlatego też Program skierowany jest głównie do rodzin dysfunkcyjnych znajdujących się w grupie podwyższonego ryzyka i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dysfunkcje rodziny przyczyniają się bowiem do powstawania znacznych deficytów rozwojowych u dzieci żyjących w takich rodzinach. Niewydolność rodziców powoduje, że nie są zaspokajane podstawowe potrzeby rozwojowe dziecka, co prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej. Oddziaływaniem i wsparciem objęte zostaną także te rodziny, które na skutek skomplikowanych sytuacji życiowych znalazły się w kryzysie i zmuszone zostały do korzystania z pomocy socjalnej. Wszelkie działania Ośrodka Pomocy Społecznej skierowane są na zabezpieczenie potrzeb dziecka oraz podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców, tak by zapewnić optymalne warunki do prawidłowego rozwoju dziecka, także podnieść poziom i jakość życia całej rodziny. Wspieranie i pomoc rodzinie – to jednocześnie wzmocnienie społeczności lokalnej, kształtowanie „kapitału ludzkiego”, który w przyszłości będzie tworzył szeroko pojęte społeczeństwo i wpływał na tempo jego rozwoju.

CELE PROGRAMU

Cel główny: Skuteczny system opieki nad dzieckiem i rodziną sprzyjający prawidłowemu jej rozwojowi w gminie Krapkowice

CEL SZCZEGÓŁOWY Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin i dzieci w tych rodzinach		
Zadania	Wskaźniki realizacji działań	Realizatorzy
1) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom	- liczba i formy udzielonej pomocy - liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą	OPS, PCPR, Organizacje charytatywne, sponsorzy
2) objęcie dożywianiem wszystkich dzieci	- liczba dzieci korzystających z posiłków - liczba rodzin korzystających z posiłków	OPS, Szkoły, Przedszkola
3) monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach	OPS, PCPR, Placówki Służby Zdrowia, Szkoły, Przedszkola

4) zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy	- liczba osób (w tym dorośli i dzieci)	OPS, ZI, Policja, Placówki Służby Zdrowia
5) zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, bądź w rodzinnym domu dziecka.	- liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach - wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach	UMiG, PCPR, OPS

CEL SZCZEGÓŁOWY Ograniczenie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.		
Zadania	Wskaźniki realizacji działań	Realizatorzy
1) zapewnienie opieki asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	- liczba asystentów pracujących na rzecz rodzin - liczba rodzin, którym przydzielono asystenta,	OPS
2) organizacja szkoleń przygotowujących osoby działające na rzecz rodzin	- liczba szkoleń i warsztatów - liczba uczestników	OPS, PCPR, organizacje pozarządowe
3) pomoc w podnoszeniu kwalifikacji przez asystentów rodzinnych	- liczba szkoleń, - liczba uczestników	OPS, ROPS
4) finansowanie działających placówek opiekuńczych i przystosowanie tych placówek zgodnie z obowiązującymi standardami	- liczba działających placówek - liczba dzieci objętych opieką przez placówki	OPS, UMiG
5) zapewnienie dostępności konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego, organizowanie i informowanie o możliwości i miejscach pomocy	- liczba i rodzaj miejsc poradnictwa specjalistycznego - liczba osób i udzielonych porad z podziałem na kategorie problemowe	OPS, PCPR, Organizacje pozarządowe, ZI, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
6) podnoszenie kompetencji rodzin wymagających wsparcia w zakresie prawidłowego pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez organizowanie, konsultacji, poradnictwa oraz udostępnianie literatury fachowej	- liczba i rodzaj działań - liczba rodzin objętych działaniami - rodzaj grup zawodowych zaangażowanych w działania	OPS, PCPR, Organizacje pozarządowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ZI.
7) monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podejmowania terapii	- liczba rodzin objętych monitorowaniem	OPS, PCPR, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów

przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych, monitorowanie ich terapii		Alkoholowych, ZI, Policja
8) organizowanie szkoleń i tworzenie sprzyjających warunków do działalności rodzin wspierających	- liczba rodzin wspierających biorących udział w szkoleniach	OPS, UMiG, PCPR, organizacje pozarządowe
9) monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy, uzależnień lub długotrwała choroba, poprzez: - wypracowanie odpowiednich procedur służących wyłonieniu środowisk wymagających szczególnego nadzoru, - wypracowanie procedury dotyczącej analizy sytuacji rodziny pod kątem zasadności przydzielenia asystenta rodziny, - wypracowanie i wdrożenie standardów pracy z rodziną wieloproblemową, - podsumowanie i analiza efektów pracy z rodziną	- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitoringiem i odpowiednimi procedurami	OPS, UMiG, organizacje pozarządowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ZI, Policja, Szkoły, Przedszkola
10) Organizowanie wypoczynku oraz różnych imprez okolicznościowych dla dzieci i młodzieży	- liczba uczestników, - liczba organizowanych form wypoczynku	OPS, organizacje pozarządowe, UMiG, Pływalnia „Delfin”, sponsorzy, Dom Kultury,
11) Kierowanie osób i rodzin do mieszkań treningowych współpraca OPS i ŚDS w celu dokonywania uzgodnień i opracowania programu usamodzielnienia oraz oceny osób zamieszkujących mieszkanie treningowe	- liczba mieszkań - liczba osób i rodzin w nich zamieszkujących	OPS, ŚDS
12) Prowadzenie punktu z odzieżą		OPS, KCD

CEL SZCZEGÓŁOWY		
Rozwój usług i form wsparcia na rzecz pomocy dzieciom i rodzinom.		
Zadania	Wskaźniki realizacji działań	Realizatorzy
1) Pozyskiwanie kadry specjalistycznej wspierającej rodzinę	- liczba szkoleń, warsztatów	OPS

2) Podnoszenie kwalifikacji specjalistów poprzez uczestniczenie w szkoleniach i warsztatach	- liczba szkoleń i osób uczestniczących	OPS, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ZI
3) Umożliwienie funkcjonowania rodzin wspierających na terenie gminy i zapewnienie ich finansowania	- liczba rodzin i osób objętych pomocą rodzin wspierających	- OPS, organizacje pozarządowe

FINANSOWANIE

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Krapkowice, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł.

MONITOROWANIE

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Krapkowicach.

Monitorowanie i ocena przydatności odbywać się będą poprzez przedstawianie przez Burmistrza Krapkowic w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Miejskiej w Krapkowicach sprawozdań z realizacji Programu, sporządzanych na podstawie informacji zebranych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 został opracowany przez OPS w Krapkowicach.

W opracowaniu programu korzystano m.in. z materiałów Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej, Głównego Urzędu Statystycznego oraz innych dostępnych źródeł informacji.

Objaśnienia skrótów używanych w powyższym tekście:

OPS - Ośrodek Pomocy Społecznej,

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,

PUP – Powiatowy Urząd Pracy,

PZP- Poradnia Zdrowia Psychicznego,
PLU – Poradnia Leczenia Uzależnień,
ACZP – Annogórskie Centrum Zdrowia Psychicznego,
KCD – Krapkowickie Centrum Dobroczynności
ZI – Zespół Interdyscyplinarny,
OIK – Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
WTZ – Warsztaty Terapii Zajęciowej,
ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy,
DDP – Dom Dziennego Pobytu,
UMiG – Urząd Miasta i Gminy,

Sporządziła: Teresa Banachowska

Zatwierdziła: Marlena Kornaś